

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Сутність конкурентоспроможності та конкурентного середовища підприємства.
2. Сучасні теорії конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Конкуренція - це
 - а) місце взаємодії продавців і покупців для визначення ціни та необхідної кількості товару
 - б) суперництво між суб'єктами ринкової економіки за найкращі умови виробництва, вигідну позицію на ринку тощо
 - в) обсяг товарів та послуг, який виробники хочуть і можуть поставити на ринок за різною ціною за певний проміжок часу
 - г) результат співставлення операційного прибутку до середнього за період розміру сумарних активів
2. Характеристики підприємства, його продукції чи послуг, які дають йому певні лідируючі позиції щодо прямих конкурентів -це:
 - а) конкурентні переваги підприємства;
 - б) конкурентна сила підприємства;
 - в) конкурентні важелі підприємства.
 - г) конкурентоспроможність підприємства
3. За методами здійснення конкурентної боротьби конкуренцію поділяють на:
 - а) досконалу та недосконалу
 - б) цінова та нецінова
 - в) олігополія та монополія
 - г) видова та цінова
4. Метод аналізу, який характеризує зовнішню економічну ситуацію комплексно оцінюючи вплив чинників -
 - а) SWOT аналіз
 - б) STEP аналіз
 - в) SPACE аналіз
 - г) LOTS аналіз
5. Факторами конкурентоспроможності Є:
 - а) інтернаціоналізація; людські ресурси ; уряд
 - б) ключові компетенції, стратегічні фактори успіху, конкурентні переваги,
 - в) місткість ринку; вид виробленого товару; організація збутової мережі;
 - г) а і в

3. Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняльна модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	40	30
Час розмелювання	с	40	30
Номінальна потужність	Вт	150	130
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	2,0	0.8

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 2

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Конкурентні переваги та конкурентні стратегії підприємства.
2. Види конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Виключне право на будь яку діяльність, яке належить одній особі це -
 - а) Олігополія
 - б) Конкуренція
 - в) Монополія
 - г) монополізм
2. Негативний вплив монополістичних тенденцій для ринкового конкурентного середовища полягає в:
 - а) Пригніченні ринкових стимулів і сигналів для виробників
 - б) Звуженні можливостей та умов задоволення потреб
 - в) Здійснення заходів щодо демонополізації економіки
 - г) А і б
 - д) Всі відповіді вірні
3. Державне регулювання це –
 - а) Напрямок державної політики спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських та адміністративних відносин
 - б) Впровадження заходів, з метою усунення перешкод правового адміністративного економічного та організаційного характеру.
 - в) Сукупність прямих та непрямих податків та зборів які стягуються в порядку передбаченим законодавством.
 - г) Вплив держава у особі державних органів на господарюючі суб'єкти ринку.
4. Дайте визначення конкурентоспроможності потенціалу підприємства:
 - а) комплексне багатопрофільне поняття, що передбачає врахування взаємодії всіх його складових;
 - б) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає рівень переважання сукупності показників оцінки можливостей підприємства, що визначають його успіх на певному ринку за певний проміжок часу стосовно сукупності аналогічних показників підприємств-конкурентів;
 - в) продуктивність використання залучених до процесу виробництва ресурсів;
 - г) всі відповіді правильні.
5. Як існують фактори розвитку потенціалу підприємства? а) прямі та не прямі; б) опосередковані; в) зовнішні та внутрішні; г) економічні та соціальні.

3. Розв'яжіть задачу:

Електротехнічна фірма «Сіріус» виробляє обігрівачі для офісів та побутових споживачів і успішно конкурує на українському ринку з вітчизняними та закордонними виробниками.

Для встановлення ціни на нову модель обігрівача фірма вирішила застосувати конкурентну модель ціноутворення, беручи за основу продукцію свого основного конкурента. При цьому вона хоче отримувати прибуток у розмірі, не меншому 35 % від собівартості продукції, яка становить 72,2 грн./один.

Маркетологи фірми провели аналіз конкурентоспроможності нового товару відносно базового виробу конкурента. Аналіз показав, що за технічними параметрами новий виріб поступається базовому (індекс технічних параметрів $I_{ТП} = 0,90$), але за економічними параметрами має кращі позиції ($I_{ЕП} = 0,94$). Ціна базового виробу конкурентів – 100 грн.

Визначити ціну нового обігрівача за рівнем його конкурентоспроможності. Перевірити, чи виконується при такій ціні умова граничного рівня прибутковості, встановленого фірмою.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 3

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Конкурентні переваги та їх класифікація.
2. Чинники що впливають на конкурентоспроможність підприємства

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Розрізняють такі рівні конкуренції:
 - а) місцевий; регіональний; національний; міжнаціональний; глобальний,
 - б) внутрігалузевий, міжгалузевий, міжнародний,
 - в) місцевий, галузевий, регіональний, міжнародний,
 - г) регіональний, національний, глобальний,
2. Форми нецінової конкуренції:
 - а) конкуренція між альтернативами
 - б) боротьба за винаходи, відкриття, розвиток виробництва нових або вдосконалення старих продуктів, вдосконалення методів управління і збуту;
 - в) поява нових підприємств і підприємницьких структур в уже існуючих сферах діяльності; розширення географічного середовища конкуренції; конкуренція всередині окремих об'єднань між їх складовими частинами
 - г) всі відповіді вірні
3. Метою вивчення дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємства» є:
 - а) Вивчення вітчизняного та світового досвіду оцінювання конкурентоспроможності підприємства
 - б) Засвоєння методик управління конкурентоспроможністю підприємства.
 - в) Засвоєння методик оцінювання конкурентоспроможності підприємства
 - г) Формування теоретичних знань та практичних навичок управління інтелектуальним бізнесом, економічного обґрунтування напрямків його розвитку та забезпечення успішного функціонування.
4. Виділяють такі типи конкуренції: приваблива, помірна, жорстка -
 - а) За характером конкуренції
 - б) За рівнем втручання держави
 - в) За ступенем інтенсивності
 - г) Не має правильної відповіді
5. Бар'єри, що перешкоджають входженню в галузь:
 - а) виробничий ефект масштабу, уподобання споживачів, значна потреба в капіталі ,
 - б) доступ по каналами розподілу, складність доступу по виробничому досвіду і секретів виробництва
 - в) консерватизм існуючої системи поставок, фактори, які визначають високий рівень собівартості у підприємств

г) всі відповіді вірні

3. Розв'яжіть задачу:

Мале підприємство «Амур» освоїло виробництво трьох видів побутової техніки – ваги побутові ДВП-5М, ваги побутові НПП-2, ваги підлогові ДВП-130.

Необхідно: Розрахувати інтегральний показник конкурентоспроможності товару за окремими видами побутової техніки і за цим показником визначити вид побутових ваг, який є найбільш конкурентоспроможним на ринку. Необхідні для розрахунків вихідні дані наведено у табл.1.

Таблиця 4 – Вихідні дані з окремих видів вагів для розрахунку групових та інтегрального показників конкурентоспроможності продукції

Параметри	Оціночні значення параметрів виробів,			
	Ваги побутові ДВП-5М		Ваги побутові НПП-2	
	Еталон	Виріб фірми Амур	Еталонний виріб	Виріб фірми Амур
Споживчі: Надійність (дієздатність шкали)	8	6,5	7	6
Довговічність (міцність і некорозійність металу)	7	6,1	5	5,6
• Зручність користування (дія механізму, форма, маса)	6	6,4	7	5,6
• Дизайн (зовнішнє оформлення)	8	7,6	9	6,4
• Гарантійне обслуговування	8	7,1	8	6,4
• Упаковка	6	5,6	6	2,4
Економічні:	6	8	7	9,0
• Продажна ціна				
• Витрати на ремонт	6	6	6	5,8
• Вартість обслуговування	5	5,1	7	5,2
• Непередбачувані витрати	3	3	3	2,1

* Оціночні значення параметрів виробів у балах розраховано відносно до максимально можливої кількості балів – 10.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 4

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Джерела і фактори формування конкурентних переваг
2. Економічно обґрунтувати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Конкуренція, що виникає в ситуації, коли товар, що випускається певним підприємством і поряд з товарами інших фірм задовольняє конкретну потребу споживача, за формою є:

- а) предметною конкуренцією;
- б) видовою конкуренцією;
- в) функціональною конкуренцією.
- г) змішаною конкуренцією.

2. Розробив теорію конкурентної переваги:

- а) А.Сміт
- б) М.Портер
- в) Н. Д. Кондрат'єв
- г) Й. Шумпетер

3. Конкурентна перевага –

- а) рівень ефективного використання наявних у розпорядженні всіх видів ресурсів.
- б) є концентрованим проявом переваги над конкурентами в економічній, технічній, організаційній сферах діяльності підприємства,
- в) є головною метою й результатом господарської діяльності.
- г) всі відповіді вірні

4. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу:

- а) розмір ринку темпи зростання ринку
- б) потужності ціна; рівень стандартизації товарів
- в) мобільні технологічні модулі; вимоги до розмірів необхідних капітальних вкладень
- г) всі відповіді вірні

5. Макроекономічні чинники –

- а) діють на рівні підприємств, конкретних товарів і послуг
- б) діють на рівні держав і галузей країни
- в) чинники, що діють в широкому спектрі галузей: мережа автомобільних шляхів і залізниць, персонал з вищою освітою.
- г) чинники, що діють в обмеженому колі галузей або навіть в одній-єдиній

3. Розв'яжіть задачу: За умов обмеженості інформації про конкурентів і відносної наближеності якісних характеристик продукції підприємств галузі (наприклад, коли ці

характеристики регламентуються відповідними стандартами) для визначення приблизного рівня конкурентоспроможності продукції можна застосовувати оцінку такого рівня за співвідношенням цін на аналогічні товари фірм-конкурентів. У табл. 6 наведені ціни на товари підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів, продукція яких відповідає вищезазначеним умовам.

Необхідно:

- на основі наведених даних розрахувати індекси конкурентоспроможності продукції за ціною для кожного виду продукції кожного підприємства;
- зробити висновки про рівень конкурентоспроможності продукції КП «Київтрактородеталь».

Таблиця 6 – Ціни на продукцію підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів

Продукція	Ціни з ПДВ по підприємствах, грн.			
	КП «Київтрактородеталь»	Конотопський завод «Мотородеталь»	Костромський завод «Мотородеталь»	Завод «Поршень» (Харків)
Гільзи				
СМД-60-0110210 12	50,60	50,26	50,78	-
СМД-14-0102	40,64	54	-	-
КАМАЗ-740	38,80	43,78	40	53,04
КАМАЗ-3252	31,20	35	-	-
М-412-002020А1	15,80	13,24	-	-
СМД31-0102Б	50,40	64,44	-	-
Д-240-1002021	31,80	36,00	36,12	-
Д-245-1002021А	33,60	38,59	-	39,60
Газ-21-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-24-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-66	20,40	18,29	19,68	-
Поршні				
Д-240	34,20	34,85	-	43,32

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року
 Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 5

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Державне регулювання конкуренції.
2. Діагностика конкурентного середовища.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Теоретичні засади моделі досконалої конкуренції закладено:
 - а) Д.Рікардо;
 - б) А. Смітом;
 - в) Дж. С. Міллем.
 - г) М.Портером
 2. Виберіть правильне твердження:
 - а) Як функція ринкової структури конкуренція може бути більш-менш обмеженою
 - б) конкуренція реалізується лише через ціни
 - в) конкуренція реалізується за допомогою типу продукту способів виробництва та ресурсів постачальника.
 - г) а і в
 3. Результат і умови взаємодії великої кількості суб'єктів ринку, що визначає відповідний рівень економічного суперництва і можливість впливу окремих економічних агентів на загально ринкову ситуацію:
 - а) конкуренція
 - б) конкурентне середовище
 - в) конкурентний ринок
 - г) конкурентоспроможність
 4. Згідно класичної моделі конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил, як:
 - а) суперництво; конкуренція з боку товарів (субститутами), а також конкурентоспроможні за ціною;
 - б) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торгівельні спроможності постачальників;
 - в) економічні можливості та купівельні спроможності покупців.
 - г) всі відповіді вірні
 5. З-поміж всіх конкурентних сил найбільший вплив здійснює:
 - а) боротьба за більш вигідну ринкову позицію
 - б) конкурентні стратегії
 - в) міжфірмове суперництво
 - г) конкуренція серед організацій однієї галузі
- 3. Розв'яжіть задачу:**

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Укладач: д.е.н., професор

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 6

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових.
2. Модель досконалої конкуренції А.Сміта.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Згідно класичної моделі Портера конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил:
 - а) суперництво між конкуруючими продавцями однієї галузі;
 - б) конкуренція з боку товарів;
 - в) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торгівельні спроможності постачальників;
 - г) всі відповіді вірні
2. Закон України "Про захист економічної конкуренції":
 - а) визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції,
 - б) визначає обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки
 - в) визначає встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку
 - г) а і б
3. Види відповідальності за недобросовісну конкуренцію:
 - а) відшкодування за позовами зацікавлених осіб у порядку, визначеному цивільним законодавством України.
 - б) відділеннями штрафів у розмірі до трьох відсотків виручки від реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг господарюючого суб'єкта за останній звітний рік,
 - в) Вилучення товарів із неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого господарюючого суб'єкта
 - г) Всі відповіді вірні
4. Ключові фактори успіху:
 - а) сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
 - б) досягаються підприємством у довгостроковому періоді за умов складності копіювання конкурентних переваг та при їх визнанні споживачем
 - в) конкретний компонент середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів, після виконання конкретних умов, які визначають перевагу підприємства
 - г) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом.
5. За сферою застосування розрізняють такі види ключових факторів успіху:

- а) Ринкові та ресурсні
- б) Міжнародні та галузеві
- в) Загальні та специфічні
- г) професійні та функціональні

3.Розв'яжіть задачу:

АТ «Фрізі» – відомий виробник побутової техніки, планує вийти на новий ринок. Національне виробництво побутових холодильників у цій країні задовольняє попит лише на 30 %, тому інтерес з боку експортерів-виробників цієї продукції досить великий. Основним конкурентом є фірма «Лехал», продукція якої вже захопила 20 % досліджуваного ринку.

АТ «Фрізі» розглядає можливість виходу на ринок цієї країни з холодильниками марок «Фрізі-1» та «Фрізі-2». Параметри якості холодильників наведено в табл.1, а вартісні характеристики – у табл.2. Таблиця 1 – Основні параметри якості холодильників підприємств

пор. ном.	Параметр	Розмірність параметра	Марка холодильника підприємства			Коефіцієнт вагомості параметра
			АТ		«Лехал»	
			«Фрізі-1»	«Фрізі-2»		
1	2	3	4	5	6	
1.	Надійність (ресурс)	тис. год.	120	100	120	0,30
2.	Температура низькотемпературного відділення	°С	-15	-12	-12	0,19
3.	Ємність НТВ	дм ³	50	40	60	0,20
4.	Дизайн, у балах за 10-бальною шкалою	бал	6	4	5	0,15
5.	Об'єм	л	280	250	240	0,16

№	Вартісні характеристики	Марка холодильника		
		„Фрізі-1”	„Фрізі-2”	„Лехал”
1	Ціна (Цпр), грн.	1800	1500	1800
2	Сумарні витрати споживачів за весь термін експлуатації (М), грн	4000	6600	5000

Необхідно: Визначити інтегральні показники конкурентоспроможності двох марок холодильників підприємства „Норд” стосовно холодильника фірми „Лехал” і обґрунтувати рішення про доцільність виводу продукції на досліджуваний ринок.

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 7

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Прийоми цінової та не цінової конкуренції.

2. Основні закони та підзаконні акти, що регулюють конкурентні відносини в Україні.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Основа конкурентних відносин-

- а) Задоволення споживача
- б) Конкурентні переваги
- в) Ключові фактори успіху
- г) Свобода вибору

2. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі-

- а) Вільна конкуренція
- б) чиста конкуренція
- в) Ефективна конкуренція
- г) Конкуренція

3. За ступенем інтенсивності конкуренція може бути:

- а) Привабливою та помірною
- б) Предметна та функціональна
- в) Місцева регіональна та глобальна
- г) Приваблива помірна та запекла

4. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу:

- а) ринок; ціна рівень стандартизації товарів
- б) розмір ринку темпи зростання ринку
- в) мобільні технологічні модулі економія на масштабі
- г) б і в

5. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.

б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.

- в) наявність лідера на ринку
- г) вірної відповіді не має

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 8

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Системи антимонопольного регулювання.
2. Модель 5 сил конкуренції Портера.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. До ключових факторів успіху належать:
 - а) належить сукупність чинників ринкової орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірм
 - б) належить сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
 - в) конкретний компонент зовнішнього внутрішнього середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів після виконання у перспективі конкретних умов,
 - г) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом
2. Види конкурентного середовища за об'єктом купівлі:
 - а) світове, міжнародне, національне, міжрегіональне
 - б) конкурентне середовище товарів, конкурентне середовище послуг; конкурентне середовище охорони здоров'я; конкурентне середовище освіти;
 - в) конкурентне середовище інформації; конкурентне середовище науково-технічних розробок; конкурентне середовище капіталів ;
 - г) б і в
3. Які чинники конкурентоспроможності можуть бути віднесені до факторів внутрішнього середовища:
 - а) система оподаткування;
 - б) гнучкість технології;
 - в) вимоги екологічного законодавства;
 - г) ціни на сировину й матеріал;
4. Дайте визначення потенціалу підприємства:
 - а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
 - б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
 - в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
 - г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.
5. Конкурентоспроможність товару:

- а) Споживач оцінює щось з точки зору своїх потреб і повноти їх задоволення.
- б) Володіючи обмеженими можливостями, споживач прагне максимізувати ступінь своєї загальної задоволеност
- в) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- г) а і б

3.Розв'яжіть задачу:

Електротехнічна фірма «Сіріус» виробляє обігрівачі для офісів та побутових споживачів і успішно конкурує на українському ринку з вітчизняними та закордонними виробниками.

Для встановлення ціни на нову модель обігрівача фірма вирішила застосувати конкурентну модель ціноутворення, беручи за основу продукцію свого основного конкурента. При цьому вона хоче отримувати прибуток у розмірі, не меншому 35 % від собівартості продукції, яка становить 72,2 ^{грн.}/один.

Маркетологи фірми провели аналіз конкурентоспроможності нового товару відносно базового виробу конкурента. Аналіз показав, що за технічними параметрами новий виріб поступається базовому (індекс технічних параметрів $I_{ТП} = 0,90$), але за економічними параметрами має кращі позиції ($I_{ЕП} = 0,94$). Ціна базового виробу конкурентів – 100 грн.

Визначити ціну нового обігрівача за рівнем його конкурентоспроможності. Перевірити, чи виконується при такій ціні умова граничного рівня прибутковості, встановленого фірмою.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 9

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Фактори посилення конкуренції.
2. Потенціал підприємства як економічна категорія, його чинники та їх взаємозв'язок

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Виключне право на будь яку діяльність, яке належить одній особі це -

- а) Олігополія
- б) Конкуренція
- в) Монополія
- г) монополізм

2. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

3. Як існують фактори розвитку потенціалу підприємства?

- а) прямі та не прямі
- б) опосередковані
- в) зовнішні та внутрішні
- г) економічні та соціальні

4. SWOT – аналіз підприємства націлений на:

- а) розробку заходів для найбільшого задоволення потреб покупців;
- б) розробку стратегій і методів управління, що дозволяють привести у відповідність можливості підприємства і його цілі;
- в) на визначення привабливості ринку та на виявлення конкурентних позицій підприємства на ньому;
- г) на виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей з метою розвитку сил відповідно до обмежених можливостей;

5. Виберіть правильне твердження:

- а) Конкуренція сильна коли попит на продукцію зростає повільно.
- б) конкуренція підсилюється коли одна чи кілька компаній не задоволені своєю часткою ринку і намагаються збільшити її за рахунок частки конкурентів.

- в) конкуренція підсилюється коли витрати покупців при переході зі споживання 1 марки на споживання іншої не великі
г) всі твердження є вірними

3. Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняль на модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	40	30
Час розмелювання	с	40	30
Номінальна потужність	Вт	150	130
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	2,0	0.8

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 10

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Принципи та методи оцінювання потенціалу конкурентоспроможності підприємства.
2. Різновиди конкурентоспроможності.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Що належить до внутрішніх конкурентних переваг:

- а) інформаційні, конструктивні, якісні ,
- б) маркетинг, кон'юнктурні, сервісні, іміджеві ,
- в) цінові, збутові, комунікаційні,
- г) виробничі, технологічні, організаційні, інноваційні,

2. Чинники макросередовища:

- а) ринкова інфраструктура; моніторинг оточуючого природного середовища; охорона здоров'я; наука і освіта;
- б) конкуренти фірми; постачальники; контактні аудиторії маркетингові посередники
- в) міжнародні; політичні; економічні; природнокліматичні
- г) реклама фінанси

3. Визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави:

- а) антимонопольна політика
- б) державна політика
- в) фінансова політика
- г) інноваційна політика

4. Державне регулювання це –

- а) Напрямок державної політики спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських та адміністративних відносин
 - б) Впровадження заходів, з метою усунення перешкод правового адміністративного економічного та організаційного характеру.
 - в) Сукупність прямих та непрямих податків та зборів які стягуються в порядку передбаченим законодавством.
 - г) Вплив держава у особі державних органів на господарюючі суб'єкти ринку.
5. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі-
- а) Вільна конкуренція.
 - б) чиста конкуренція.
 - в) Ефективна конкуренція.
 - г) Конкуренція.

3. Розв'язіть задачу:

Мале підприємство «Амур» освоїло виробництво трьох видів побутової техніки – ваги побутові ДВП-5М, ваги побутові НПП-2, ваги підлогові ДВП-130.

Необхідно: Розрахувати інтегральний показник конкурентоспроможності товару за окремими видами побутової техніки і за цим показником визначити вид побутових ваг, який є найбільш конкурентоспроможним на ринку. Необхідні для розрахунків вихідні дані наведено у табл.1.

Таблиця 4 – Вихідні дані з окремих видів вагів для розрахунку групових та інтегрального показників конкурентоспроможності продукції

Параметри	Оціночні значення параметрів виробів,			
	Ваги побутові ДВП-5М		Ваги побутові НПП-2	
	Еталон	Виріб фірми Амур	Еталонний виріб	Виріб фірми Амур
Споживчі: Надійність (дієздатність шкали)	8	6,5	7	6
Довговічність (міцність і некорозійність металу)	7	6,1	5	5,6
• Зручність користування (дія механізму, форма, маса)	6	6,4	7	5,6
• Дизайн (зовнішнє оформлення)	8	7,6	9	6,4
• Гарантійне обслуговування	8	7,1	8	6,4
• Упаковка	6	5,6	6	2,4
Економічні:	6	8	7	9,0
• Продажна ціна				
• Витрати на ремонт	6	6	6	5,8
• Вартість обслуговування	5	5,1	7	5,2
• Непередбачувані витрати	3	3	3	2,1

* Оціночні значення параметрів виробів у балах розраховано відносно до максимально можливої кількості балів – 10.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 11

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Види та джерела конкурентних переваг.

2. Конкурентоспроможність української економіки, її реалії та перспективи

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі; б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж; в) наявність лідера на ринку; г) вірної відповіді не має.

2. Фінансова політика стимулювання конкуренції:

а) визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави;

б) полягає у регулюванні обсягів та умов надання кредитів, депозитні ставки, систему оподаткування, динаміку і розміри доходів суб'єктів ринку, норми рентабельності виробництва і реалізації продукції;

в) підтримання певних часток державної власності в галузевих підприємствах, державних капітальних вкладень, державних замовлень тощо;

г) комплекс законів і урядових актів, спрямованих на розвиток конкуренції, обмеження і заборону монополій.

3. Конкурентоспроможність економіки це-

а) здатність країни забезпечити своїм громадянам і підприємствам більші переваги, ніж інші країни

б) вираження економічних, науково-технічних, виробничих, управлінських, маркетингових та інших можливостей, реалізованих у товарах і послугах, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках

в) сукупність навичок і технологій, яка базується на явних та прихованих знаннях, забезпечує формування цінностей у системі клієнта, є оригінальною по відношенню до конкурентів і відкриває доступ до нових ринків

г) конкурентне середовище товарів, послуг, інформації, капіталів, цінних паперів, науково-технічних розробок

4. Визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних

монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави:

а) антимонопольна політика; б) державна політика; в) фінансова політика; г) інноваційна політика.

5. Виділяють видову класифікацію конкуренції, за рівнем втручання держави: а) вільна, регульована; б) внутрігалузева, міжгалузева, міжнародна; в) приваблива, помірна, жорстка; г) місцева; регіональна; національна.

3.Розв'яжіть задачу:

За умов обмеженості інформації про конкурентів і відносної наближеності якісних характеристик продукції підприємств галузі (наприклад, коли ці характеристики регламентуються відповідними стандартами) для визначення приблизного рівня конкурентоспроможності продукції можна застосовувати оцінку такого рівня за співвідношенням цін на аналогічні товари фірм-конкурентів. У табл. 6 наведені ціни на товари підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів, продукція яких відповідає вищезазначеним умовам.

Необхідно: на основі наведених даних розрахувати індекси конкурентоспроможності продукції за ціною для кожного виду продукції кожного підприємства; зробити висновки про рівень конкурентоспроможності продукції КП «Київтрактородеталь».

Таблиця 1 – Ціни на продукцію підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів

Продукція	Ціни з ПДВ по підприємствах, грн.			
	КП «Київтрактородеталь»	Конотопський завод «Мотородеталь»	Костромський завод «Мотородеталь»	Завод «Поршень» (Харків)
Гільзи				
СМД-60-0110210 12	50,60	50,26	50,78	-
СМД-14-0102	40,64	54	-	-
КАМАЗ-740	38,80	43,78	40	53,04
КАМАЗ-3252	31,20	35	-	-
М-412-002020А1	15,80	13,24	-	-
СМД31-0102Б	50,40	64,44	-	-
Д-240-1002021	31,80	36,00	36,12	-
Д-245-1002021А	33,60	38,59	-	39,60
Газ-21-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-24-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-66	20,40	18,29	19,68	-
Поршні				
Д-240	34,20	34,85	-	43,32

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 12

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Вплив глобалізаційних процесів на конкурентоспроможність національних економік з різним ступенем розвитку.

2. Методи оцінки конкурентних переваг.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. У світовій практиці розрізняють такі моделі конкурентної політики:

а) японська, американська, шведська;

б) європейська та американська;

в) японська, американська та українська;

г) європейська, американська та азіатська.

2. Характеристики підприємства, його продукції чи послуг, які дають йому певні лідируючі позиції щодо прямих конкурентів -це:

а) конкурентні переваги підприємства;

б) конкурентна сила підприємства;

в) конкурентні важелі підприємства.

г) конкурентоспроможність підприємства

3. Фінансова політика стимулювання конкуренції:

а) визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави

б) полягає у регулюванні обсягів та умов надання кредитів, депозитні ставки, систему оподаткування, динаміку і розміри доходів суб'єктів ринку, норми рентабельності виробництва і реалізації продукції

в) підтримання певних часток державної власності в галузевих підприємствах, державних капітальних вкладень, державних замовлень тощо.

г) комплекс законів і урядових актів, спрямованих на розвиток конкуренції, обмеження і заборону монополій

4. Згідно класичної моделі Портера конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил:

а) суперництво між конкуруючими продавцями однієї галузі;

б) конкуренція з боку товарів, (субститутами), а також конкурентоспроможні за ціною;

в) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торгівельні спроможності постачальників;

г) всі відповіді вірні.

5. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.

- б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.
- в) наявність лідера на ринку
- г) вірної відповіді не має
- д)

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i * c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 13

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Види та джерела конкурентних переваг
2. Види відповідальності за недобросовісну конкуренцію.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Чинники макросередовища:

а) ринкова інфраструктура; моніторинг оточуючого природного середовища; охорона здоров'я; наука і освіта;

б) конкуренти фірми; постачальники; контактні аудиторії маркетингові посередники

в) міжнародні; політичні; економічні; природнокліматичні

г) всі відповіді вірні

2. Конкурентоспроможність товару -

а) Споживач оцінює щось з точки зору своїх потреб і повноти їх задоволення.

б) Володіючи обмеженими можливостями, споживач прагне максимізувати ступінь своєї загальної задоволеності

в) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток

г) а і б

3. Конкуренція - це

а) місце взаємодії продавців і покупців для визначення ціни та необхідної кількості товару

б) суперництво між суб'єктами ринкової економіки за найкращі умови виробництва, вигідну позицію на ринку тощо

в) обсяг товарів та послуг, який виробники хочуть і можуть поставити на ринок за різною ціною за певний проміжок часу

г) результат співставлення операційного прибутку до середнього за період розміру сумарних активів

4. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.

б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.

в) наявність лідера на ринку

г) вірної відповіді не має

5. До ключових факторів успіху належать:

а) належить сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.

- б) Досягається підприємством у довгостроковому періоді за умов складності копіювання конкурентних переваг та при їх визнанні споживачем
- в) конкретний компонент зовнішнього внутрішнього середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів після виконання у перспективі конкретних умов, які визначають перевагу підприємства за даним компонентом порівняно з конкуруючими фірмами.
- г) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом.

3.Розв'яжіть задачу:

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 14

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки
2. Конкурентні переваги та їх класифікація

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі:
 - а) Вільна конкуренція
 - б) чиста конкуренція
 - в) Ефективна конкуренція
 - г) Конкуренція
2. Новизна теорії конкуренції А. Сміта полягає в тому, що він уперше:
 - а) сформулював поняття конкуренції як суперництва, що підвищує ціни і знижує
 - б) сформулював головний принцип конкуренції;
 - в) визначив основні умови ефективної конкуренції
 - г) всі відповіді вірні.
3. Метод STER аналізу дозволяє:
 - а) Охарактеризувати зовнішню економічну ситуацію комплексно оцінюючи вплив чинників: суспільних економічних екологічних
 - б) Оцінити сильні та слабкі сторони підприємства
 - в) Знайти методи розробки стратегії та методи управління які дозволяють привести справи у відповідність з найбільш високим рівнем вимог.
 - г) Комплекс розроблених заходів які дають змогу утримувати і покращувати існуюче положення на ринку.
4. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу:
 - а) ринок; ціна рівень стандартизації товарів
 - б) розмір ринку темпи зростання ринку
 - в) мобільні технологічні модулі економія на масштабі
 - г) б і в
5. Закон України "Про захист економічної конкуренції":
 - а) визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції,
 - б) визначає обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки
 - в) зловживаннями монополістичним становищем вважаються: встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку
 - г) а і б

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 15

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції.
2. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Які існують види стратегічного аналізу? - а) STEP, SWOT, SPACE; б) LOTS, PIMS, в) матриця MC Kinsey, система 111 і 555; г) всі відповіді вірні
2. Розрізняють такі рівні конкуренції:
 - а) місцевий; регіональний; національний; міжнаціональний; глобальний,
 - б) внутрігалузевий, міжгалузевий, міжнародний,
 - в) місцевий, галузевий, регіональний, міжнародний,
 - г) регіональний, національний, глобальний
3. До показників конкурентоспроможності підприємства можна віднести:
 - а) Показники ефективності виробничої діяльності
 - б) Фінансове положення підприємства
 - в) Ефективність організації збуту та просування товару
 - г) Всі відповіді вірні
4. Виключне право на будь яку діяльність, яке належить одній особі це -
 - а) Олігополія.
 - б) Конкуренція.
 - в) Монополія.
 - г) Монополізм.
5. До ключових факторів успіху належать:
 - а) належить сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
 - б) Досягається підприємством у довгостроковому періоді за умов складності копіювання конкурентних переваг та при їх визнанні споживачем
 - в) конкретний компонент зовнішнього внутрішнього середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів після виконання у перспективі конкретних умов, які визначають перевагу підприємства за даним компонентом порівняно з конкуруючими фірмами.
 - г) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом.

3. Розв'яжіть задачу:

За умов обмеженості інформації про конкурентів і відносної наблизеності якісних характеристик продукції підприємств галузі (наприклад, коли ці характеристики

регламентуються відповідними стандартами) для визначення приблизного рівня конкурентоспроможності продукції можна застосовувати оцінку такого рівня за співвідношенням цін на аналогічні товари фірм-конкурентів. У табл. 6 наведені ціни на товари підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів, продукція яких відповідає вищезазначеним умовам.

Необхідно:

- на основі наведених даних розрахувати індекси конкурентоспроможності продукції за ціною для кожного виду продукції кожного підприємства;
- зробити висновки про рівень конкурентоспроможності продукції КП «Київтрактородеталь».

Таблиця 1 – Ціни на продукцію підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів

Продукція	Ціни з ПДВ по підприємствах, грн.			
	КП «Київтрактородеталь»	Конотопський завод «Мотородеталь»	Костромський завод «Мотородеталь»	Завод «Поршень» (Харків)
Гільзи				
СМД-60-011021012	50,60	50,26	50,78	-
СМД-14-0102	40,64	54	-	-
КАМАЗ-740	38,80	43,78	40	53,04
КАМАЗ-3252	31,20	35	-	-
М-412-002020А1	15,80	13,24	-	-
СМД31-0102Б	50,40	64,44	-	-
Д-240-1002021	31,80	36,00	36,12	-
Д-245-1002021А	33,60	38,59	-	39,60
Газ-21-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-24-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-66	20,40	18,29	19,68	-
Поршні				
Д-240	34,20	34,85	-	43,32

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 16

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Сутність конкурентоспроможності та конкурентного середовища підприємства.
2. Сучасні теорії конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1..Які чинники конкурентоспроможності можуть бути віднесені до факторів внутрішнього середовища:

- а) система оподаткування;
- б) гнучкість технології;
- в) вимоги екологічного законодавства;
- г) ціни на сировину й матеріал;

2. Споживач оцінює щось з точки зору своїх потреб і повноти їх задоволення. Володіючи обмеженими можливостями, споживач прагне максимізувати ступінь своєї загальної задоволеності: це-

- а) конкурентоспроможність;
- б) конкурентоспроможність товару;
- в) конкурентоспроможність підприємства;
- г) конкурентоспроможність ринку.

3. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

4. Виділяють видову класифікацію конкуренції, за рівнем втручання держави:

- а) вільна, регульована
- б) внутрігалузєва, міжгалузєва, міжнародна;
- в) приваблива, помірна, жорстка
- г) місцева; регіональна; національна.

5. Прикладами недосконалої конкуренції є:

- а) монополія, монополістична конкуренція, олігополія;
- б) монополія, олігополія, чиста конкуренція;
- в) монополія, цінова конкуренція, олігополія;

г) чиста конкуренція, олігополія.

3.Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняль на модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	40	30
Час розмелювання	с	40	30
Номінальна потужність	Вт	150	130
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	2,0	0.8

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПІБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 17

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Конкурентні переваги та конкурентні стратегії підприємства.
2. Види конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. SWOT – аналіз підприємства націлений на:

- а) розробку заходів для найбільшого задоволення потреб покупців;
- б) розробку стратегій і методів управління, що дозволяють привести у відповідність можливості підприємства і його цілі;
- в) на визначення привабливості ринку та на виявлення конкурентних позиції підприємства на ньому;
- г) на виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей з метою розвитку сил відповідно до обмежених можливостей;

2. НЕ належать до чинників конкурентної боротьби:

- а) обсяг ринку, темпи зростання ринку, потужності фірми,
- б) вхідні і вихідні ринкові бар'єри, ціна, рівень стандартизації товарів,
- в) мобільні технологічні модулі, інтегрованість фірми, економія на масштабі, швидкість оновлення асортименту продукції
- г) Не має правильної відповіді

3. Сукупність зовнішніх факторів конкретного підприємства, які впливають на конкурентну взаємодію підприємств відповідної галузі – це

- а) ринкове середовище
- б) конкурентне середовище
- в) фактори впливу
- г) стан підприємства

4. Конкурентоспроможність економіки це-

- а) здатність країни забезпечити своїм громадянам і підприємствам більші переваги, ніж інші країни;
- б) вираження економічних, науково-технічних, виробничих, управлінських, маркетингових та інших можливостей, реалізованих у товарах і послугах, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках;
- в) сукупність навичок і технологій, яка базується на явних та прихованих знаннях, забезпечує формування цінностей у системі клієнта, є оригінальною по відношенню до конкурентів і відкриває доступ до нових ринків
- г) конкурентне середовище товарів, послуг, інформації, капіталів, цінних паперів, науково-технічних розробок.

5. Форми нецінової конкуренції:

- а) конкуренція між альтернативами;
- б) боротьба за винаходи, відкриття, розвиток виробництва нових або вдосконалення старих продуктів, вдосконалення методів управління і збуту;
- в) поява нових підприємців і підприємницьких структур в уже існуючих сферах діяльності; розширення географічного середовища конкуренції; конкуренція всередині окремих об'єднань між їх складовими частинами;
- г) всі відповіді вірні.

3. Розв'яжіть задачу:

Електротехнічна фірма «Сіріус» виробляє обігрівачі для офісів та побутових споживачів і успішно конкурує на українському ринку з вітчизняними та закордонними виробниками.

Для встановлення ціни на нову модель обігрівача фірма вирішила застосувати конкурентну модель ціноутворення, беручи за основу продукцію свого основного конкурента. При цьому вона хоче отримувати прибуток у розмірі, не меншому 35 % від собівартості продукції, яка становить 72,2 ^{грн.}/один.

Маркетологи фірми провели аналіз конкурентоспроможності нового товару відносно базового виробу конкурента. Аналіз показав, що за технічними параметрами новий виріб поступається базовому (індекс технічних параметрів $I_{ТП} = 0,90$), але за економічними параметрами має кращі позиції ($I_{ЕП} = 0,94$). Ціна базового виробу конкурентів – 100 грн.

Визначити ціну нового обігрівача за рівнем його конкурентоспроможності. Перевірити, чи виконується при такій ціні умова граничного рівня прибутковості, встановленого фірмою.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 18

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових.
2. Модель досконалої конкуренції А.Сміта.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Згідно класичної моделі Портера конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил:

- д) суперництво між конкуруючими продавцями однієї галузі;
- е) конкуренція з боку товарів;
- ж) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торговельні спроможності постачальників;
- з) всі відповіді вірні

2. Закон України "Про захист економічної конкуренції":

- д) визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції,
- е) визначає обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки
- ж) визначає встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку
- з) а і б

3. Види відповідальності за недобросовісну конкуренцію:

- д) відшкодуванню за позовами зацікавлених осіб у порядку, визначеному цивільним законодавством України.
- е) відділеннями штрафів у розмірі до трьох відсотків виручки від реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг господарюючого суб'єкта за останній звітний рік,
- ж) Вилучення товарів із неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого господарюючого суб'єкта
- з) Всі відповіді вірні

4. Ключові фактори успіху:

- д) сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
- е) досягаються підприємством у довгостроковому періоді за умов складності копіювання конкурентних переваг та при їх визнанні споживачем
- ж) конкретний компонент середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів, після виконання конкретних умов, які визначають перевагу підприємства
- з) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом.

5. За сферою застосування розрізняють такі види ключових факторів успіху:

- д) Ринкові та ресурсні
- е) Міжнародні та галузеві
- ж) Загальні та специфічні
- з) професійні та функціональні

3.Розв'яжіть задачу:

АТ «Фрізі» – відомий виробник побутової техніки, планує вийти на новий ринок. Національне виробництво побутових холодильників у цій країні задовольняє попит лише на 30 %, тому інтерес з боку експортерів-виробників цієї продукції досить великий. Основним конкурентом є фірма «Лехал», продукція якої вже захопила 20 % досліджуваного ринку.

АТ «Фрізі» розглядає можливість виходу на ринок цієї країни з холодильниками марок «Фрізі-1» та «Фрізі-2». Параметри якості холодильників наведено в табл.1, а вартісні характеристики – у табл.2. Таблиця 1 – Основні параметри якості холодильників підприємств

пор. ном.	Параметр	Розмірність параметра	Марка холодильника підприємства			Коефіцієнт вагомості параметра
			АТ		«Лехал»	
			«Фрізі-1»	«Фрізі-2»		
1.	Надійність (ресурс)	тис. год.	120	100	120	0,30
2.	Температура низькотемпературного відділення	°С	-15	-12	-12	0,19
3.	Ємність НТВ	дм ³	50	40	60	0,20
4.	Дизайн, у балах за 10-бальною шкалою	бал	6	4	5	0,15
5.	Об'єм	л	280	250	240	0,16

№	Вартісні характеристики	Марка холодильника		
		„Фрізі-1”	„Фрізі-2”	„Лехел”
1	Ціна (Цпр), грн.	1800	1500	1800
2	Сумарні витрати споживачів за весь термін експлуатації (М), грн	4000	6600	5000

Необхідно: Визначити інтегральні показники конкурентоспроможності двох марок холодильників підприємства „Норд” стосовно холодильника фірми „Лехел” і обґрунтувати рішення про доцільність виводу продукції на досліджуваний ринок.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 19

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Особливості поведінки сучасних підприємств в умовах конкурентного середовища.
2. Причини формування позиції споживачів.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Основа конкурентних відносин-

- а) Задоволення споживача
- б) Конкурентні переваги
- в) Ключові фактори успіху
- г) Свобода вибору

2. Виберіть правильні твердження: конкуренція це

- а) прагнення якнайкраще задовольнити критерії доступу до рідких благ», — вважає сучасний американський економіст
- б) наявність на ринку великої кількості незалежних покупців і продавців, можливість для покупців і продавців вільно виходити на ринок і залишати його
- в) У процесі конкурентної боротьби учасники переслідують однакові цілі – максимізація прибутку за рахунок ціни на товар
- г) а і б

3. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі-

- д) Вільна конкуренція
- е) чиста конкуренція
- ж) Ефективна конкуренція
- з) Конкуренція

4. Новизна теорії конкуренції А. Сміта полягає в тому, що він уперше:

- д) сформулював поняття конкуренції як суперництва, що підвищує ціни і знижує
- е) сформулював головний принцип конкуренції;
- ж) визначив основні умови ефективною конкуренції
- з) всі відповіді вірні.

5. Формування конкурентної переваги, виходячи з основних положень концепції “ланцюга створення вартості”, повинно передбачати рішення таких завдань:

- а) забезпечення ефективною міжфункціональною координацією;
- б) погодження з впливом зовнішніх чинників;
- в) оптимізація рівня виконання базисних функцій;
- г) все вище наведене

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 20

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Види діяльності при конкуренції, що входять у ланцюжок цінності підприємства.
2. Поняття про конкурентний статус.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1.3. До внутрішніх факторів конкурентоспроможності підприємства належать:

- а) Політична обстановка у державі та економічні зв'язки
 - б) Загальний рівень техніки та технології
 - в) Законодавча база
 - г) Маркетингова концепція та інноваційний характер виробництва.
2. Метод STER аналізу дозволяє:
- д) Охарактеризувати зовнішню економічну ситуацію комплексно оцінюючи вплив чинників: суспільних економічних екологічних
 - е) Оцінити сильні та слабкі сторони підприємства
 - ж) Знайти методи розробки стратегії та методи управління які дозволяють привести справи у відповідність з найбільш високим рівнем вимог.
 - з) Комплекс розроблених заходів які дають змогу утримувати і покращувати існуюче положення на ринку.

3. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу:

- а) ринок; ціна рівень стандартизації товарів;
- б) розмір ринку темпи зростання ринку;
- в) мобільні технологічні модулі економія на масштабі;
- г) б і в.

4. Закон України "Про захист економічної конкуренції":

- а) визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції,
- б) визначає обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки
- в) зловживаннями монополістичним становищем вважаються: встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку

г) а і б

5. Основа конкурентних відносин-

- а) задоволення споживача;
- б) конкурентні переваги;
- в) ключові фактори успіху;
- г) свобода вибору.

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 21

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Прогнозування конкурентоспроможності підприємства: необхідна інформація, процес, методи.
2. Конкурентоспроможність галузі: поняття, чинники, що впливають на рівень, підходи до оцінювання.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Дайте визначення конкурентоспроможності потенціалу підприємства;
комплексне багатопрофільне поняття, що передбачає врахування взаємодії всіх його складових;
 - а) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає рівень переважання сукупності показників оцінки можливостей підприємства, що визначають його успіх на певному ринку за певний проміжок часу стосовно сукупності аналогічних показників підприємств-конкурентів;
 - б) продуктивність використання залучених до процесу виробництва ресурсів;
 - в) всі відповіді правильні.
2. Чинники макросередовища:
 - а) ринкова інфраструктура; моніторинг оточуючого природного середовища; охорона здоров'я; наука і освіта;
 - б) конкуренти фірми; постачальники; контактні аудиторії маркетингові посередники
 - в) міжнародні; політичні; економічні; природнокліматичні
 - г) реклама фінанси
3. До внутрішніх факторів конкурентоспроможності підприємства належать:
 - д) Політична обстановка у державі та економічні зв'язки
 - е) Загальний рівень техніки та технології
 - ж) Законодавча база
 - з) Маркетингова концепція та інноваційний характер виробництва.
4. Метод STER аналізу дозволяє:
 - и) Охарактеризувати зовнішню економічну ситуацію комплексно оцінюючи вплив чинників: суспільних економічних екологічних
 - к) Оцінити сильні та слабкі сторони підприємства
 - л) Знайти методи розробки стратегії та методи управління які дозволяють привести справи у відповідність з найбільш високим рівнем вимог.
 - м) Комплекс розроблених заходів які дають змогу утримувати і покращувати існуюче положення на ринку.
5. Основа конкурентних відносин:
 - д) Задоволення споживача

- е) Конкурентні переваги
- ж) Ключові фактори успіху
- з) Свобода вибору

3.Розв'яжіть задачу:

Зробити бенчмаркінг для підприємства “МАУ”. Зробіть висновки.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 22

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Інформаційна база діагностичного дослідження стану конкуренто- спроможності підприємства.
2. Концепція «стратегічних зон господарювання» та її застосування у процесі реалізації конкурентних переваг.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Виділяють такі типи конкуренції: приваблива, помірна, жорстка -

- д) За характером конкуренції
- е) За рівнем втручання держави
- ж) За ступенем інтенсивності
- з) Не має правильної відповіді

2. Бар'єри, що перешкоджають входженню в галузь:

- а) виробничий ефект масштабу, уподобання споживачів, значна потреба в капіталі ,
- б) доступ по каналами розподілу, складність доступу по виробничому досвіду і секретів виробництва
- в) консерватизм існуючої системи поставок, фактори, які визначають високий рівень собівартості у підприємств
- г) всі відповіді вірні

б. Визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави:

- а) антимонопольна політика
- б) державна політика
- в) фінансова політика
- г) політика підприємства

3. Економічне змагання виробників однакових видів продукції на ринку за залучення більшої кількості покупців та одержання максимального доходу в короткостроковому або довгостроковому періодах.

- а) Конкурентоспроможність
- б) Конкуренція
- в) Конкурентоспроможність товару
- г) Чиста конкуренція

4. За ступенем інтенсивності конкуренція може бути:

- а) привабливою помірною запеклою
- б) предметна та функціональна
- в) цінова та нецінова
- г) всі відповіді вірні

5. Для визначення конкурентоспроможності країни існує ряд факторів:

- а) внутрішні та зовнішні;
- б) внутрішній економічний потенціал; зовнішньоекономічні зв'язки;
- в) державне регулювання; кредитно-фінансова система; інфраструктура;
- г) б в.

3. Розв'яжіть задачу:

Мале підприємство «Амур» освоїло виробництво трьох видів побутової техніки – ваги побутові ДВП-5М, ваги побутові НПП-2, ваги підлогові ДВП-130.

Необхідно: Розрахувати інтегральний показник конкурентоспроможності товару за окремими видами побутової техніки і за цим показником визначити вид побутових ваг, який є найбільш конкурентоспроможним на ринку. Необхідні для розрахунків вихідні дані наведено у табл.1.

Таблиця 4 – Вихідні дані з окремих видів вагів для розрахунку групових та інтегрального показників конкурентоспроможності продукції

Параметри	Оціночні значення параметрів виробів,			
	Ваги побутові ДВП-5М		Ваги побутові НПП-2	
	Еталон	Виріб фірми Амур	Еталонний виріб	Виріб фірми Амур
Споживчі: Надійність (дієдатність шкали)	8	6,5	7	6
Довговічність (міцність і некорозійність металу)	7	6,1	5	5,6
• Зручність користування (дія механізму, форма, маса)	6	6,4	7	5,6
• Дизайн (зовнішнє оформлення)	8	7,6	9	6,4
• Гарантійне обслуговування	8	7,1	8	6,4
• Упаковка	6	5,6	6	2,4
Економічні:	6	8	7	9,0
• Продажна ціна				
• Витрати на ремонт	6	6	6	5,8
• Вартість обслуговування	5	5,1	7	5,2
• Непередбачувані витрати	3	3	3	2,1

* Оціночні значення параметрів виробів у балах розраховано відносно до максимально можливої кількості балів – 10.

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 23

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Прийоми цінової та нецінової конкуренції.
2. Основні складові конкурентного середовища.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються: а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі; б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продажів; в) наявність лідера на ринку; г) вірної відповіді не має.

2. Фінансова політика стимулювання конкуренції:

д) визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави
е) полягає у регулюванні обсягів та умов надання кредитів, депозитні ставки, систему оподаткування, динаміку і розміри доходів суб'єктів ринку, норми рентабельності виробництва і реалізації продукції

ж) підтримання певних часток державної власності в галузевих підприємствах, державних капітальних вкладень, державних замовлень тощо.

з) комплекс законів і урядових актів, спрямованих на розвиток конкуренції, обмеження і заборону монополій

3. Конкурентоспроможність економіки це-

д) здатність країни забезпечити своїм громадянам і підприємствам більші переваги, ніж інші країни

е) вираження економічних, науково-технічних, виробничих, управлінських, маркетингових та інших можливостей, реалізованих у товарах і послугах, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках

ж) сукупність навичок і технологій, яка базується на явних та прихованих знаннях, забезпечує формування цінностей у системі клієнта, є оригінальною по відношенню до конкурентів і відкриває доступ до нових ринків

з) конкурентне середовище товарів, послуг, інформації, капіталів, цінних паперів, науково-технічних розробок

4. Визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави:

а) антимонопольна політика; б) державна політика; в) фінансова політика; г) інноваційна політика

5. Виділяють видову класифікацію конкуренції, за рівнем втручання держави: а) вільна, регульована; б) внутрігалузева, міжгалузева, міжнародна; г) приваблива, помірна, жорстка; д) місцева; регіональна; національна.

3.Розв'яжіть задачу:

За умов обмеженості інформації про конкурентів і відносної наближеності якісних характеристик продукції підприємств галузі (наприклад, коли ці характеристики регламентуються відповідними стандартами) для визначення приблизного рівня конкурентоспроможності продукції можна застосовувати оцінку такого рівня за співвідношенням цін на аналогічні товари фірм-конкурентів. У табл. 6 наведені ціни на товари підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів, продукція яких відповідає вищезазначеним умовам.

Необхідно: на основі наведених даних розрахувати індекси конкурентоспроможності продукції за ціною для кожного виду продукції кожного підприємства; зробити висновки про рівень конкурентоспроможності продукції КП «Київтрактородеталь».

Таблиця – Ціни на продукцію підприємств-виробників моторокомплектів для двигунів

Продукція	Ціни з ПДВ по підприємствах, грн.			
	КП «Київтрактородеталь»	Конотопський завод «Мотородеталь»	Костромський завод «Мотородеталь»	Завод «Поршень» (Харків)
Гільзи				
СМД-60-0110210 12	50,60	50,26	50,78	-
СМД-14-0102	40,64	54	-	-
КАМАЗ-740	38,80	43,78	40	53,04
КАМАЗ-3252	31,20	35	-	-
М-412-002020А1	15,80	13,24	-	-
СМДЗ1-0102Б	50,40	64,44	-	-
Д-240-1002021	31,80	36,00	36,12	-
Д-245-1002021А	33,60	38,59	-	39,60
Газ-21-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-24-1002020	22,40	18,29	-	-
Газ-66	20,40	18,29	19,68	-
Поршні				
Д-240	34,20	34,85	-	43,32

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 23

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Загроза появи в галузі нових конкурентів.
2. Якість продукції як ключовий чинник утримання позицій на ринку.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Конкурентоспроможність товару:

- д) Споживач оцінює щось з точки зору своїх потреб і повноти їх задоволення.
- е) Володіючи обмеженими можливостями, споживач прагне максимізувати ступінь своєї загальної задоволеності
- ж) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- з) а і б

2. До особливостей ключових компетенцій слід віднести:

- а) Ключові компетенції рідко спираються на досвід або діяльність лише одного відділу.
- б) Формування і вдосконалення компетенцій – завдання в першу чергу вищого керівництва.
- в) Оскільки потреби клієнтів і ринкові умови змінюються часто і непередбачувано, компетенції фірми мають бути достатньо гнучкими і широкими, щоб відповідати будь-яким вимогам майбутнього.
- г) всі відповіді вірні

3. Метод STEP аналізу дозволяє:

- а) Охарактеризувати зовнішню економічну ситуацію комплексно оцінюючи вплив чинників: суспільних економічних екологічних
- б) Оцінити сильні та слабкі сторони підприємства
- в) Знайти методи розробки стратегії та методи управління які дозволяють привести справи у відповідність з найбільш високим рівнем вимог.
- г) Комплекс розроблених заходів які дають змогу утримувати і покращувати існуюче положення на ринку.

4. Конкуренція - це

- а) місце взаємодії продавців і покупців для визначення ціни та необхідної кількості товару
- б) суперництво між суб'єктами ринкової економіки за найкращі умови виробництва, вигідну позицію на ринку тощо
- в) обсяг товарів та послуг, який виробники хочуть і можуть поставити на ринок за різною ціною за певний проміжок часу
- г) результат співставлення операційного прибутку до середнього за період розміру сумарних активів

5. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

- а) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.

- б) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.
- в) наявність лідера на ринку
- г) вірної відповіді не має

3.Розв'яжіть задачу:

Розробити актуальний та необхідний профілі підприємства “Дніпроавіа”.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 24

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Вплив глобалізаційних процесів на конкурентоспроможність національних економік з різним ступенем розвитку.

2. Методи оцінки конкурентних переваг.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Фінансова політика стимулювання конкуренції:

д) визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави

е) полягає у регулюванні обсягів та умов надання кредитів, депозитні ставки, систему оподаткування, динаміку і розміри доходів суб'єктів ринку, норми рентабельності виробництва і реалізації продукції

ж) підтримання певних часток державної власності в галузевих підприємствах, державних капітальних вкладень, державних замовлень тощо.

з) комплекс законів і урядових актів, спрямованих на розвиток конкуренції, обмеження і заборону монополій

2. Згідно класичної моделі Портера конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил:

д) суперництво між конкуруючими продавцями однієї галузі;

е) конкуренція з боку товарів, (субститутами), а також конкурентоспроможні за ціною;

ж) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торгівельні спроможності постачальників;

з) всі відповіді вірні

3. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:

е) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.

ж) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.

з) наявність лідера на ринку

и) вірної відповіді не має

4. Які чинники конкурентоспроможності можуть бути віднесені до факторів внутрішнього середовища:

а) система оподаткування;

б) гнучкість технології;

в) вимоги екологічного законодавства;

г) ціни на сировину й матеріал;

5. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i * c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 25

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Фактори посилення конкуренції.
2. Потенціал підприємства як економічна категорія, його чинники та їх взаємозв'язок

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Виключне право на будь яку діяльність, яке належить одній особі це -

- д) Олігополія
- е) Конкуренція
- ж) Монополія
- з) монополізм

2. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

3. Як існують фактори розвитку потенціалу підприємства?

- а) прямі та не прямі
- б) опосередковані
- в) зовнішні та внутрішні
- г) економічні та соціальні

4. SWOT – аналіз підприємства націлений на:

- а) розробку заходів для найбільшого задоволення потреб покупців;
- б) розробку стратегій і методів управління, що дозволяють привести у відповідність можливості підприємства і його цілі;
- в) на визначення привабливості ринку та на виявлення конкурентних позицій підприємства на ньому;
- г) на виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей з метою розвитку сил відповідно до обмежених можливостей;

5. Виберіть правильне твердження:

- а) Конкуренція сильна коли попит на продукцію зростає повільно.
- б) конкуренція підсилюється коли одна чи кілька компаній не задоволені своєю часткою ринку і намагаються збільшити її за рахунок частки конкурентів.

- в) конкуренція підсилюється коли витрати покупців при переході зі споживання 1 марки на споживання іншої не великі
г) всі твердження є вірними

3. Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняль на модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	40	30
Час розмелювання	с	40	30
Номінальна потужність	Вт	150	130
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	2,0	0.8

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 25

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Сутність конкурентоспроможності та конкурентного середовища підприємства.
2. Сучасні теорії конкуренції.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Конкуренція - це
 - а) місце взаємодії продавців і покупців для визначення ціни та необхідної кількості товару
 - б) суперництво між суб'єктами ринкової економіки за найкращі умови виробництва, вигідну позицію на ринку тощо
 - в) обсяг товарів та послуг, який виробники хочуть і можуть поставити на ринок за різною ціною за певний проміжок часу
 - г) результат співставлення операційного прибутку до середнього за період розміру сумарних активів
2. Характеристики підприємства, його продукції чи послуг, які дають йому певні лідируючі позиції щодо прямих конкурентів -це:
 - д) конкурентні переваги підприємства;
 - е) конкурентна сила підприємства;
 - ж) конкурентні важелі підприємства.
 - з) конкурентоспроможність підприємства
3. За методами здійснення конкурентної боротьби конкуренцію поділяють на:
 - д) досконалу та недосконалу
 - е) цінова та нецінова
 - ж) олігополія та монополія
 - з) видова та цінова
4. Існують наступні методи виміру ступеню задоволення споживача:
 - а) Високий, середній та низький,
 - б) система збору скарг та пропозицій , опитування
 - в) споживча цінність, ціна та конкурентоспроможність,
 - г) всі відповіді вірні.
5. До зовнішніх конкурентних переваг належать:
 - а) Виробничі, технологічні, кваліфікаційні,
 - б) Інформаційні, конструктивні, якісні,
 - в) Інноваційні , наслідкові, економічні,
 - г) Економічні та політичні

3. Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняль на модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	60	30
Час розмелювання	с	50	30
Номінальна потужність	Вт	190	120
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	1,5	0,9

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 26

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових.
2. Модель досконалої конкуренції А.Сміта.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Згідно класичної моделі Портера конкурентне середовище формується під впливом таких конкурентних сил:

- и) суперництво між конкуруючими продавцями однієї галузі;
- к) конкуренція з боку товарів;
- л) загроза входу в галузь нових конкурентів; економічні можливості та торгівельні спроможності постачальників;
- м) всі відповіді вірні

2. Закон України "Про захист економічної конкуренції":

- и) визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції,
- к) визначає обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки
- л) визначає встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку
- м) а і б

3. Види відповідальності за недобросовісну конкуренцію:

- и) відшкодування за позовами зацікавлених осіб у порядку, визначеному цивільним законодавством України.
- к) відділеннями штрафів у розмірі до трьох відсотків виручки від реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг господарюючого суб'єкта за останній звітний рік,
- л) Вилучення товарів із неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого господарюючого суб'єкта
- м) Всі відповіді вірні

4. Ключові фактори успіху:

- и) сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
- к) досягаються підприємством у довгостроковому періоді за умов складності копіювання конкурентних переваг та при їх визнанні споживачем
- л) конкретний компонент середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів, після виконання конкретних умов, які визначають перевагу підприємства
- м) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом.

5. За сферою застосування розрізняють такі види ключових факторів успіху:

- и) Ринкові та ресурсні
- к) Міжнародні та галузеві
- л) Загальні та специфічні
- м) професійні та функціональні

3.Розв'яжіть задачу:

АТ «Фрізі» – відомий виробник побутової техніки, планує вийти на новий ринок. Національне виробництво побутових холодильників у цій країні задовольняє попит лише на 30 %, тому інтерес з боку експортерів-виробників цієї продукції досить великий. Основним конкурентом є фірма «Лехал», продукція якої вже захопила 20 % досліджуваного ринку.

АТ «Фрізі» розглядає можливість виходу на ринок цієї країни з холодильниками марок «Фрізі-1» та «Фрізі-2». Параметри якості холодильників наведено в табл.1, а вартісні характеристики – у табл.2. Таблиця 1 – Основні параметри якості холодильників підприємств

пор. ном.	Параметр	Розмірність параметра	Марка холодильника підприємства			Коефіцієнт вагомості параметра
			АТ		«Лехал»	
			«Фрізі-1»	«Фрізі-2»		
1	2	3	4	5	6	
1.	Надійність (ресурс)	тис. год.	120	100	120	0,30
2.	Температура низькотемпературного відділення	°С	-15	-12	-12	0,19
3.	Ємність НТВ	дм ³	50	40	60	0,20
4.	Дизайн, у балах за 10-бальною шкалою	бал	6	4	5	0,15
5.	Об'єм	л	280	250	240	0,16

№	Вартісні характеристики	Марка холодильника		
		„Фрізі-1”	„Фрізі-2”	„Лехал”
1	Ціна (Цпр), грн.	1800	1500	1800
2	Сумарні витрати споживачів за весь термін експлуатації (М), грн	4000	6600	5000

Необхідно: Визначити інтегральні показники конкурентоспроможності двох марок холодильників підприємства „Норд” стосовно холодильника фірми „Лехал” і обґрунтувати рішення про доцільність виводу продукції на досліджуваний ринок.

Затверджено на засіданні кафедри
 Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 27

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Прийоми цінової та не цінової конкуренції.
2. Основні закони та підзаконні акти, що регулюють конкурентні відносини в Україні.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Основа конкурентних відносин:
 - д) Задоволення споживача
 - е) Конкурентні переваги
 - ж) Ключові фактори успіху
 - з) Свобода вибору
2. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі:
 - д) Вільна конкуренція
 - е) чиста конкуренція
 - ж) Ефективна конкуренція
 - з) Конкуренція
3. За ступенем інтенсивності конкуренція може бути:
 - д) Привабливою та помірною
 - е) Предметна та функціональна
 - ж) Місцева регіональна та глобальна
 - з) Приваблива помірна та запекла
4. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу:
 - д) ринок; ціна рівень стандартизації товарів
 - е) розмір ринку темпи зростання ринку
 - ж) мобільні технологічні модулі економія на масштабі
 - з) б і в
5. Ринки недосконалої конкуренції характеризуються:
 - д) відсутністю широко відомих лідерів, що істотно впливають на розвиток умов і тенденцій у галузі.
 - е) середовище конкуренції заповнене більшою кількістю дрібних і середніх підприємств, жодне з яких не має значної частки в загальному обсязі продаж.
 - ж) наявність лідера на ринку
 - з) вірної відповіді не має

3. Розв'яжіть задачу:

Маємо 2 фірми, «Лотос» та «Гербера». Випуск продукції в кожній фірмі становить y_1 та y_2 відповідно. Сумарний ринковий попит на продукцію становить $y_1 + y_2 = y$.

Ринковий попит виражається такою залежністю:

$$D(y_1, y_2) = a - bY.$$

Витрати кожної фірми дорівнюють $TC = y_i \cdot c$.

Граничні витрати $MC = c$.

Знайти ринкову рівновагу: випуск продукції кожною фірмою та прибуток кожної фірми.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „27” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 28

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Системи антимонопольного регулювання.
2. Модель 5 сил конкуренції Портера.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. До ключових факторів успіху належать:

- д) належить сукупність чинників ринкової орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірм
- е) належить сукупність чинників ринкової та ресурсної орієнтації, які можуть вплинути на формування довгострокової конкурентоспроможності фірми і, відповідно, на її стратегічний успіх.
- ж) конкретний компонент зовнішнього внутрішнього середовища фірми, за яким вона може випередити конкурентів після виконання у перспективі конкретних умов,
- з) реалізовані фактори успіху, які мають ринкове походження і безпосередньо сприймаються клієнтом

2. Види конкурентного середовища за об'єктом купівлі:

- д) світове, міжнародне, національне, міжрегіональне
- е) конкурентне середовище товарів, конкурентне середовище послуг; конкурентне середовище охорони здоров'я; конкурентне середовище освіти;
- ж) конкурентне середовище інформації; конкурентне середовище науково-технічних розробок; конкурентне середовище капіталів ;
- з) б і в

3. Які чинники конкурентоспроможності можуть бути віднесені до факторів внутрішнього середовища:

- а) система оподаткування;
- б) гнучкість технології;
- в) вимоги екологічного законодавства;
- г) ціни на сировину й матеріал;

4. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

5. Конкурентоспроможність товару:

- и) Споживач оцінює щось з точки зору своїх потреб і повноти їх задоволення.
- к) Володіючи обмеженими можливостями, споживач прагне максимізувати ступінь своєї загальної задоволеност
- л) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- м) а і б

3.Розв'яжіть задачу:

Електротехнічна фірма «Сіріус» виробляє обігрівачі для офісів та побутових споживачів і успішно конкурує на українському ринку з вітчизняними та закордонними виробниками.

Для встановлення ціни на нову модель обігрівача фірма вирішила застосувати конкурентну модель ціноутворення, беручи за основу продукцію свого основного конкурента. При цьому вона хоче отримувати прибуток у розмірі, не меншому 35 % від собівартості продукції, яка становить 72,2 ^{грн.}/один.

Маркетологи фірми провели аналіз конкурентоспроможності нового товару відносно базового виробу конкурента. Аналіз показав, що за технічними параметрами новий виріб поступається базовому (індекс технічних параметрів $I_{ТП} = 0,90$), але за економічними параметрами має кращі позиції ($I_{ЕП} = 0,94$). Ціна базового виробу конкурентів – 100 грн.

Визначити ціну нового обігрівача за рівнем його конкурентоспроможності. Перевірити, чи виконується при такій ціні умова граничного рівня прибутковості, встановленого фірмою.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 29

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Фактори посилення конкуренції.
2. Потенціал підприємства як економічна категорія, його чинники та їх взаємозв'язок

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Виключне право на будь яку діяльність, яке належить одній особі це -

- и) Олігополія
- к) Конкуренція
- л) Монополія
- м) монополізм

2. Дайте визначення потенціалу підприємства:

- а) показник чисельності працівників облікового складу на певну дату з обліком прийнятих і звільнених за цей день працівників.
- б) сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток
- в) це економічна категорія, яка характеризує сукупність ресурсів, що використовуються та можуть бути використані на підприємстві.
- г) комплексна порівняльна характеристика, яка відображає властивості показників підприємства у сукупності його можливостей.

3. Як існують фактори розвитку потенціалу підприємства?

- а) прямі та не прямі
- б) опосередковані
- в) зовнішні та внутрішні
- г) економічні та соціальні

4. SWOT – аналіз підприємства націлений на:

- а) розробку заходів для найбільшого задоволення потреб покупців;
- б) розробку стратегій і методів управління, що дозволяють привести у відповідність можливості підприємства і його цілі;
- в) на визначення привабливості ринку та на виявлення конкурентних позицій підприємства на ньому;
- г) на виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей з метою розвитку сил відповідно до обмежених можливостей;

5. Виберіть правильне твердження:

- а) Конкуренція сильна коли попит на продукцію зростає повільно.
- б) конкуренція підсилюється коли одна чи кілька компаній не задоволені своєю часткою ринку і намагаються збільшити її за рахунок частки конкурентів.

- в) конкуренція підсилюється коли витрати покупців при переході зі споживання 1 марки на споживання іншої не великі
г) всі твердження є вірними

3. Розв'яжіть задачу:

На основі табл., розрахувати рейтинги продукту та визначити кращу модель.

Обчислення рейтингу двох типів кавомолок

Показник якості	Одиниця вимірювання	Порівняль на модель, P_i	Базова модель, P_{ib}
Номінальний вміст зерен кави	г	40	30
Час розмелювання	с	40	30
Номінальна потужність	Вт	150	130
Ефективність розмелювання	%	95	90
Маса	кг	2,0	0.8

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ **Ареф'єва О.В.**

(підпис)

(ПБ)

« 27 » серпня 2018 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 30

Дисципліна «Конкурентоспроможність підприємства»

1. Дайте відповідь на теоретичні питання:

1. Принципи та методи оцінювання потенціалу конкурентоспроможності підприємства.
2. Різновиди конкурентоспроможності.

2. Дайте відповідь на тестові завдання:

1. Що належить до внутрішніх конкурентних переваг:

- д) інформаційні, конструктивні, якісні ,
- е) маркетинг, кон'юнктурні, сервісні, іміджеві ,
- ж) цінові, збутові, комунікаційні,
- з) виробничі, технологічні, організаційні, інноваційні,

2. Чинники макросередовища:

- д) ринкова інфраструктура; моніторинг оточуючого природного середовища; охорона здоров'я; наука і освіта;
- е) конкуренти фірми; постачальники; контактні аудиторії маркетингові посередники
- ж) міжнародні; політичні; економічні; природнокліматичні
- з) реклама фінанси

3. Визначає засоби, методи контролю і обмеження існуючих природних, державних монополій; умови кваліфікації домінуючого положення на ринку і відповідні санкції держави:

- а) антимонопольна політика
- б) державна політика
- в) фінансова політика
- г) інноваційна політика

4. Державне регулювання це –

- д) Напрямок державної політики спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських та адміністративних відносин
 - е) Впровадження заходів, з метою усунення перешкод правового адміністративного економічного та організаційного характеру.
 - ж) Сукупність прямих та непрямих податків та зборів які стягуються в порядку передбаченим законодавством.
 - з) Вплив держава у особі державних органів на господарюючі суб'єкти ринку.
5. Покупці й продавці оперують незалежно у вільній конкурентній системі-
- д) Вільна конкуренція.
 - е) чиста конкуренція.
 - ж) Ефективна конкуренція.
 - з) Конкуренція.

3.Розв'яжіть задачу:

Мале підприємство «Амур» освоїло виробництво трьох видів побутової техніки – ваги побутові ДВП-5М, ваги побутові НПП-2, ваги підлогові ДВП-130.

Необхідно: Розрахувати інтегральний показник конкурентоспроможності товару за окремими видами побутової техніки і за цим показником визначити вид побутових ваг, який є найбільш конкурентоспроможним на ринку. Необхідні для розрахунків вихідні дані наведено у табл.1.

Таблиця 4 – Вихідні дані з окремих видів вагів для розрахунку групових та інтегрального показників конкурентоспроможності продукції

Параметри	Оціночні значення параметрів виробів,			
	Ваги побутові ДВП-5М		Ваги побутові НПП-2	
	Еталон	Виріб фірми Амур	Еталонний виріб	Виріб фірми Амур
Споживчі: Надійність (дієздатність шкали)	8	6,5	7	6
Довговічність (міцність і некорозійність металу)	7	6,1	5	5,6
• Зручність користування (дія механізму, форма, маса)	6	6,4	7	5,6
• Дизайн (зовнішнє оформлення)	8	7,6	9	6,4
• Гарантійне обслуговування	8	7,1	8	6,4
• Упаковка	6	5,6	6	2,4
Економічні:	6	8	7	9,0
• Продажна ціна				
• Витрати на ремонт	6	6	6	5,8
• Вартість обслуговування	5	5,1	7	5,2
• Непередбачувані витрати	3	3	3	2,1

* Оціночні значення параметрів виробів у балах розраховано відносно до максимально можливої кількості балів – 10.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 18 від „ 27 ” серпня 2018 року

Викладач _____

Ареф'єва О.В.